

FHM's
Hotspot
van de
maand!

Speeddate
met

Panama

Wat: een missie. Namelijk zoveel mogelijk van een land zien in één week tijd. **Waar:** Panama. **Hoe:** dat weten we nog niet precies, maar we gaan ervoor!

Tekst en foto's: Yvette Bax.

Vorbereiding

Men prikt een land op de wereldbol, neme acht dagen (want we moeten er ook nog naartoe vliegen, hallo) en boekt een retourtje Amsterdam waar dan ook. Waarom? Omdat het kan. Oké? Mooi, dan gaan we nu op pad. Naar Panama dus.

Dag 1 - 04:30 uur

Opstaan! Juist. En hierbij meteen onze allereerste en allerbeste tip: als je een heel land in slechts 'n week tijd wil zien, moet je dus een strakke planning maken. En als je niet wil dat die al op dag één compleet in de soep loopt, moet je dus zorgen dat je niet meteen de eerste de beste binnenlandse vlucht die je geboekt hebt, mist. Wat is er gebeurd? We zijn gisteravond geland in Panama City, na een vlucht van zo'n elf uur. Rechtstreeks met KLM: dikke prima. En we hadden wel flinke zin om meteen richting de Caribische zee (bountystrand, bitches!) te gaan dus hadden we voor vandaag een vlucht geregeld naar de eilandengroep Bocas del Toro. Maar helaas, half 7 's ochtends bleek toch iets te veel van het goede met een dikke jetlag en slechts vier uur slaap achter de kiezen. Als we slechts een tikje aan de late kant op 't vliegveld aankomen is - hoera! - de vlucht nog niet vertrokken. Maar we mogen niet meer mee. Onze ongeëvenaarde charmes die we op het aanwezige personeel loslaten, mogen niet baten. *Bummer!* En dus besluiten we maar even bij te komen en te relaxen vandaag, en

chillen we 'm nu vanaf de vijftiengste verdieping van de Trump Tower (inderdaad, ook hier heeft oom Donald een optrekje!) met uitzicht over zee. Al is er hier geen strand: we hebben wel wat baantjes getrokken in de zeer fijne *infinty pool*. Ook niet erg.

Dag 2 - 05:30 uur

Opstaan! Juist. We hebben onze route even omgegooid: we vliegen nu - waarom gaan al die vluchten trouwens zo godsallejakkes vroeg? - naar het stadje Boquete, in de 'highlands' van de provincie Chiriquí. En wederom hebben we meteen een tip voor je: ga hier liever niet naartoe in het regenseizoen. Waar het in Panama City en de rest van het land slechts één of hooguit een paar uur regent in de middag in het regenseizoen, plentst het hier werkelijk de hele middag en hele avond. We hebben - door ons jammerlijke strakke schema - dus eigenlijk alleen de ochtend om deze koffie- en vulkaanstreek te verkennen. We wandelen wat rond en drinken heel fijne bakjes koffies in koffietentjes op een steenworp afstand van waar de bonen groeien. We kletsen wat met gids en local Ernesto en krijgen tips voor wat we hier allemaal kunnen doen: de vulkaan Barú beklimmen (3.475 meter; het hoogste punt van Panama), raften op de rivier Chiriquí Viejo, hiken, of een off track tour met de motor maken. *Sounds good to us!* Maar neen, niets van dit al, want de weergoden zijn ons ongunstig gezind. >>

Dus blijven we nog maar even ouwehoeren met Ernesto, die ons wat vertelt over de bijzondere tradities van de indianen - de oorspronkelijke bewoners van Panama - die hier wonen. Ernesto: 'De Ngöbe indianen die hier wonen en op de plantages werken, krijgen hun weekloon op zaterdag uitgekeerd. Het eerste wat ze doen, is proviand kopen voor de hele week. Dan laten ze hun vrouwen en kinderen thuis achter en gaan ze met het geld dat over is de kroeg in. Ze drinken rum tot ze stomdronken zijn, en dan gaan ze met elkaar vechten, tot bloedens toe. Vervolgens maken ze het al huilend en knuffelend weer goed. Dan gaan ze weer verder met drinken totdat ze out gaan. Meestal liggen ze dan langs de kant van de weg tot zondagochtend of -middag, en als ze weer wakker worden gaan ze naar huis. Standaard, elke week weer.' Het lijkt Limburg wel!

Dag 3 - 5:30 uur

Opstaan! Hè? Wat? Jeah, nu gaan we dan toch écht naar Bocas del Toro. Met de bus en boot; zo'n vier uur reizen vanuit Boquete. En dan... komen we aan in het paradijs: bountystranden, wuivende palm-bomen, lichtblauw water en een lekkere laidback Caribische vibe. *Hell yeah!* Bocas del Toro bestaat uit zo'n 300 eilanden, waarvan het merendeel onbewoond is. Je hebt negen wat grotere (bewoonde) eilanden. Het 'hoofdiland', waar wij zijn beland, heet Isla Colón. De surfduides en -dudettes hebben hier grotendeels het eiland bezet, en met reden. Want, zoals ook in de Lonely Planet beschreven staat: *'Here you'll find some of the sickest breaks of the Caribbean.'* De beste surfspot van het eiland is Playa Bluff, met een bordenbrekende reputatie. In voor het nog grovere werk? Ga dan bij Isla Caranero de zee op met een watertaxi (kost een paar dollar), om de zogeheten

Lekkere laidback vibe

Silverback golven te tackelen. Geen zorgen als je nog een beginnend surfer bent, of helemaal geen zin hebt om te surfen: spots en stranden te over. Wij vermaken ons hier wel!

Dag 4 - 07:30 uur

Opstaan! Heerlijk uitgeslapen! Dat mag ook wel, want we hebben even het nachtleven gecheckt. En yep, dat is hier best fijn, je moet alleen wel van trommelvliesbeukende reggaeton houden. We blijven gewoon nog een dag langer in Bocas del Toro. Want bountystranden. En frontale cortexbeukende reggaeton. Met daarop bipsschuddende meisjes. Uitkaterend nuttigen we de beste lunch ooit: een vol bord kreeft met een lekker

lokaal Caribisch sausje, voor maar twaalf dollar. Dat doen we in Coral Cay (ook weer een ritje met de watertaxi). Vervolgens gaan we door naar Red Frog Beach - waar we inderdaad kleine rode kikkertjes in de omgeving spotten - op Isla Bastimentos. Dan cruisen we nog naar de Bahía de los Delfines (met dolfijnen ja) en last but zeker not least chillen we 'm op de twee onbewoonde eilanden Los Zapatos. Wat 'de schoenen' betekent: omdat de eilanden de vorm van een paar schoenen schijnen te hebben. (Wij zien het niet, maar dat mag de pret niet drukken.) Gru-we-lijk mooi is een understatement. Helaas zit onze tijd hier er nu echt op en vliegen we 's avonds terug naar Panama City.

Dag 5 - 04:30 uur

Opstaan! Want we moeten het vliegtuig halen om naar de eilandengroep San Blas in het zuiden van Panama te vliegen. Als

we aankomen op het vliegveld worden we meteen op de weegschaal gezet. Jep, voordat we het ultrakleine vliegtuig in mogen, moet ons gewicht genoteerd worden, om zo het gewicht van de (stuk of acht) passagiers aan boord te verdelen. Geinig! Gelukkig brengt het propeller-rammelbakkie ons wel gewoon veilig op plek van bestemming. San Blas dus: een eilandengroep van zo'n 400 eilanden, wederom het grootste deel onbewoond. Het gebied strekt zich uit tot aan de grens van Colombia. De eilanden worden bevolkt door de traditionele Kuna-indianen en het leven is er zeer primitief. Er is niet overal elektriciteit, je pokkie heeft er geen signaal en mensen leven hier voornamelijk van visvangst. Alsof de tijd compleet stil heeft gestaan: wat een verschil met de rest van het land. We gaan weer eilandhoppen: maken kennis met hele indianendorpen (al is 't niet perse een heel warm welkom, deze indianen zijn 'n tikje nors en mensen- of toeristenschuw), snorkelen wat en eten een lekker visje. Als de avond valt is er niet veel meer te doen, behalve een biertje drinken in je hangmat. Dikke prima.

De incheckbalie (ja, echt!) van Achatupo airport

Dag 6 - 05:00 uur

Opstaan! Staan we dit keer wel gewoon braaf op tijd klaar op het geïmproviseerde vliegveld van het eiland Achatupo om weer terug naar Panama City te vliegen, komt het vliegtuig niet opdagen. Nou ja zeg. Aangezien er dus geen mobiel telefoonverkeer mogelijk is, moet er iemand naar een nabij gelegen eiland varen om vanaf daar in een telefooncel naar het vliegveld van Panama City te bellen. Wat blijkt? Het vliegtuig heeft ruim vier uur vertraging. Wegens niet nader genoemde redenen. En dus struinen we nog wat eilandjes af en komen we pas eind van de middag in Panama City aan, waardoor we er alleen eten om erna keihard in slaap te vallen.

Dag 7 - 08:00 uur

Opstaan! Hoewel het de uitvalsbasis van onze trip is, hebben we nog maar bar weinig van de hoofdstad gezien. Als eerste brengen we een bezoek aan het Panama Kanaal, bij het uitkijkpunt/restaurant/bezoekerscentrum Miraflores. En wat een contrast weer met de San Blas eilanden, want dit hele kanaal is een stevig technisch vernuftig hoogstandje: het tachtig kilometer lange kanaal verbindt de Atlantische Oceaan met de Grote Oceaan. Het duurt zo'n acht tot tien uur om er doorheen te varen, via allemaal sluizen die de waterhoogte moeten reguleren. Wij zien twee gigantisch grote schepen door de Miraflores Locks varen en zijn onder de

Erheen: met KLM vlieg je rechtstreeks naar Panama. Binnenlandse vluchten kun je boeken via flyairpanama.com
Dinero: de munteenheid is officieel de Balboa, maar die wordt vrijwel niet gebruikt. Je kunt overal gewoon met US dollars betalen
Bier: de gemiddelde prijs van een lokaal biertje (Bilbao of Panama; allebei prima te hachelen) is zo'n twee dollar
Meer info: visitpanama.com

indruk. En dan is het tijd om weer door te gaan. We checken het oude gedeelte van de stad uit, Casco Viejo: een oud buurtje met koloniale huizen en ruïnes. 's Avonds gaan we de hort op. We eten aan de Causeway Amador (waar vandaan je uitzicht over de hele stad hebt) en duiken daarna Calle Uruguay in: een levendige straat vol met restaurants en bars. Om de avond, en deze compleet gestoorde week, reggaetonnend af te sluiten in Club Pure.

De conclusie

Doe het niet. Want Jezus, wat een week. We zijn vermoeider dan je ooit na een overdosis Lowlands zou kunnen zijn, hebben alle indrukken nauwelijks kunnen verwerken én we hebben op de een of andere manier 'n hinderlijke oogontsteking opgelopen. Maar los van alle lichamelijke ongemakken: het is zonde. Want Panama is veel te tof om er zo snel doorheen te cruisen. (Maar we weten in ieder geval waar we sowieso naar terug willen: de Bocas, dudes!) Oke, en nu gaan we even bijkomen. Want aiaiaiai phoe hé. **FHM**

Nope, op het dak heeft je pokkie ook geen bereik. Maar hey, proberen kan altijd

PANAJA!
• Het is er elke dag lekker warm
• Er zijn bountystranden en surfspots in overvloed
• Het is een laidback, easy going en makkelijk te bereizen land

PANAMWAH...
• Er heerst malaria
• Het regenseizoen duurt van april tot december (maar dat zijn over het algemeen maar buien). En in het noordelijke berggebied kan 't het hele jaar door regenen